

Patrizio Lainà

6.5.2020

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta
sara.kuitunen@eduskunta.fi

Kirjallinen asiantuntijalausuntopyyntönne ke 6.5.2020 klo 9.00

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston asetukseksi eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE) perustamisesta covid-19-epidemian seurauksena (SURE-asetus), U 12/2020 vp

- EU:n yhteiset työllisyyden tukitoimet välttämättömiä
- SURE ei saa johtaa pysyvään työttömyysturvan jälleenvakuutusjärjestelmään
- Lyhennetyn työajan tuki otettava käyttöön Suomessa

Työllisyyttä vahvistavia toimia tarvitaan myös Euroopan tasolla, jotta voidaan välttää eurokriisin kaltainen tai vielä vaikeampi ja pitkäkestoisempi taloustaantuma. Suomen tulee tukea yhteisiä eurooppalaisia ratkaisuja kriisistä ulos pääsemiseksi ja sen vaikutusten lieventämiseksi, ja siten edesauttaa yhteismarkkinoiden nopeaa toipumista kriisistä ja Suomen talouden elpymistä.

SURE ei saa johtaa pysyvään työttömyysturvan jälleenvakuutusjärjestelmään

SURE-tukiväline tulee ottaa käyttöön tilapäisenä erilliskorjauskeinona koronakriisin hoitoon. Se ei saa olla ensimmäinen askel pysyvään yhteiseen eurooppalaiseen työttömyysturvan jälleenvakuuttamisjärjestelmään. Tätä ovat vaatineet myös muut Pohjoismaat. Komission ehdotuksessa tämä on huomioitu niin, että tukivälineen käyttö päättyy vuoden 2022 lopussa.

Patrizio Lainà

6.5.2020

Lyhennetyn työajan tuki syytä ottaa käyttöön Suomessakin

SURE-tukiväline on tarkoitettu työajan lyhentämisen ohjelmien ja muiden vastaavien työpaikkoja, työntekijöitä ja itsensätyöllistäjiä suojelevien toimien rahoittamiseksi. Euroopassa on jo laajasti käytössä erilaisia lyhennetyn työajan tukimuotoja, joita on koronakriisissä laajennettu. Esimerkiksi Ruotsissa, Saksassa, Ranskassa, Itävallassa ja Alankomaissa on koronakriisiin liittyvinä toimina otettu käyttöön tehostettu lyhennetyn työajan tuki.

Suomesta puuttuu lyhennetyn työajan tuki yrityksille.

Suomella on erinomaiset edellytykset luoda lyhennetyn työajan tuki yrityksille, sillä Suomessa on jo olemassa mahdollisuus osa-aikaiseen lomauttamiseen ja työntekijöillä oikeus saada soviteltua päivärahaa, jos työaika lyhenee työntekijästä riippumattomista syistä.

Lyhennetyn työajan tukemista tulisi harkita jo koronakriisin aikana, sillä se voi tarjota vaihtoehdon lomautuksille ja irtisanomisille. Lyhennetyn työajan tuki on hyödyllinen myös rajoitustoimenpiteiden purkamisen aikana työllisyyden nopean palautumisen vahvistamiseksi.

Suomen tulee hyödyntää SURE-tukivälinettä työnantajille maksettavan lyhennetyn työajan tuen rahoittamisessa.

SURE-tukiväline tekisi työnantajille lyhennetyn työajan teettämisen taloudellisesti kannattavammaksi. Näin työllisyys jakautuisi tasaisemmin, pitäisi väestön työkykyä yllä ja hillitsisi rakennetyöttömyyden nousua. Tuki voisi olla esimerkiksi 20 prosenttia osa-aikatyön palkasta ja leikkaantua lineaarisesti pois, kun työaika on 60–90 prosenttia.

Julkisen sektorin kustannukset työnantajille suunnatussa lyhennetyn työajan tuessa eivät todennäköisesti tule olemaan merkittävät, vaan valtio saattaa jopa säästää tilanteessa, jossa työttömyysturvamenot pienenevät. Lyhennetty työaika vähentää tarvetta työttömyyskorvauksille ja muille etuisuuksille sekä lisää verotuloja.

STTK ry

Lisätietoja

Patrizio Lainà, pääekonomisti
patrizio.laina@sttk.fi
p. 040 583 4432